

คำสั่งทำซ้ำ **while**

Python

ตัวแปรชนิด list

list เป็นตัวแปรประเภทหนึ่ง สามารถเก็บข้อมูลได้หลายตัวพร้อมกัน และเป็นการเก็บข้อมูลแบบลำดับ (Sequence) โดยมี Index เป็นตัวระบุตำแหน่งในการเข้าถึงข้อมูล

ในการประกาศ list นั้นข้อมูลของมันจะอยู่ภายในเครื่องหมาย [] และคั่นสมาชิกแต่ละตัวด้วย

เครื่องหมายคอมมา , เช่น

```
name = ["Gift", "Pin", "Kan"]
```

```
number = [1, 2, 3, 4, 5, 6]
```

```
mix = [0.1, 5, "Hello", -9]
```

การเรียกใช้ข้อมูลใน list

list นั้นใช้ index สำหรับการเข้าถึงข้อมูล โดย index ของ list จะเป็นจำนวนเต็ม que เริ่มจาก 0 และเพิ่มขึ้นทีละ 1 ไปเรื่อยๆ ดังนั้น เราจึงสามารถเข้าถึงข้อมูลภายใน list เพื่ออ่านหรืออัปเดตค่าได้

โดยตรงผ่าน Index ของมัน เช่น

```
1 number = [1,2,3,4,5,6]
2 print(number[3])
```


ในตัวอย่าง เรามีตัวแปร list ที่ชื่อว่า number ดังนั้น เพื่อเข้าถึงสมาชิกตำแหน่งที่ 3 ภายใน list ซึ่งก็คือ 4 นั้นจะใช้คำสั่ง `number[3]` สังเกตว่า index จะลดลงหนึ่ง เพราะ index ของ List นั้นเริ่มต้นจาก 0

การเรียกใช้ข้อมูลใน list (ต่อ)

นอกจากนี้ เราสามารถเข้าถึงข้อมูลภายใน list โดยการใช้อินดิกซ์เป็นจำนวนลบได้ โดยเริ่มจาก -1 ซึ่งเป็นสมาชิกตัวสุดท้ายของ list และ -2 สมาชิกตัวถัดมาและลดลงทีละ 1 เช่น

```
1 number = [1,2,3,4,5,6]
2 print(number[-1])
```



```
1 number = [1,2,3,4,5,6]
2 print(number[-5])
```


คำสั่งทำซ้ำ while

while เป็นคำสั่งวนซ้ำที่มีการตรวจสอบเงื่อนไข (condition) ก่อนเข้าทำงานเสมอ เมื่อเงื่อนไขที่ทำการตรวจสอบเป็นจริง จึงจะประมวลผลคำสั่งหลังwhile แต่ถ้าเงื่อนไขเป็นเท็จ จะยุติการทำงานทันที สำหรับงานที่นิยมใช้ while ในการแก้ปัญหาคือ ปัญหาที่ไม่ทราบจำนวนรอบการทำงานที่แน่นอนหรือปัญหาที่ไม่สามารถทราบได้ล่วงหน้าว่าจะต้องใช้เวลาในการประมวลผลนานเท่าใด ส่วนใหญ่มักจะหยุดการทำงานของ while ด้วยเงื่อนไขบางประการ

คำสั่งทำซ้ำ `while`

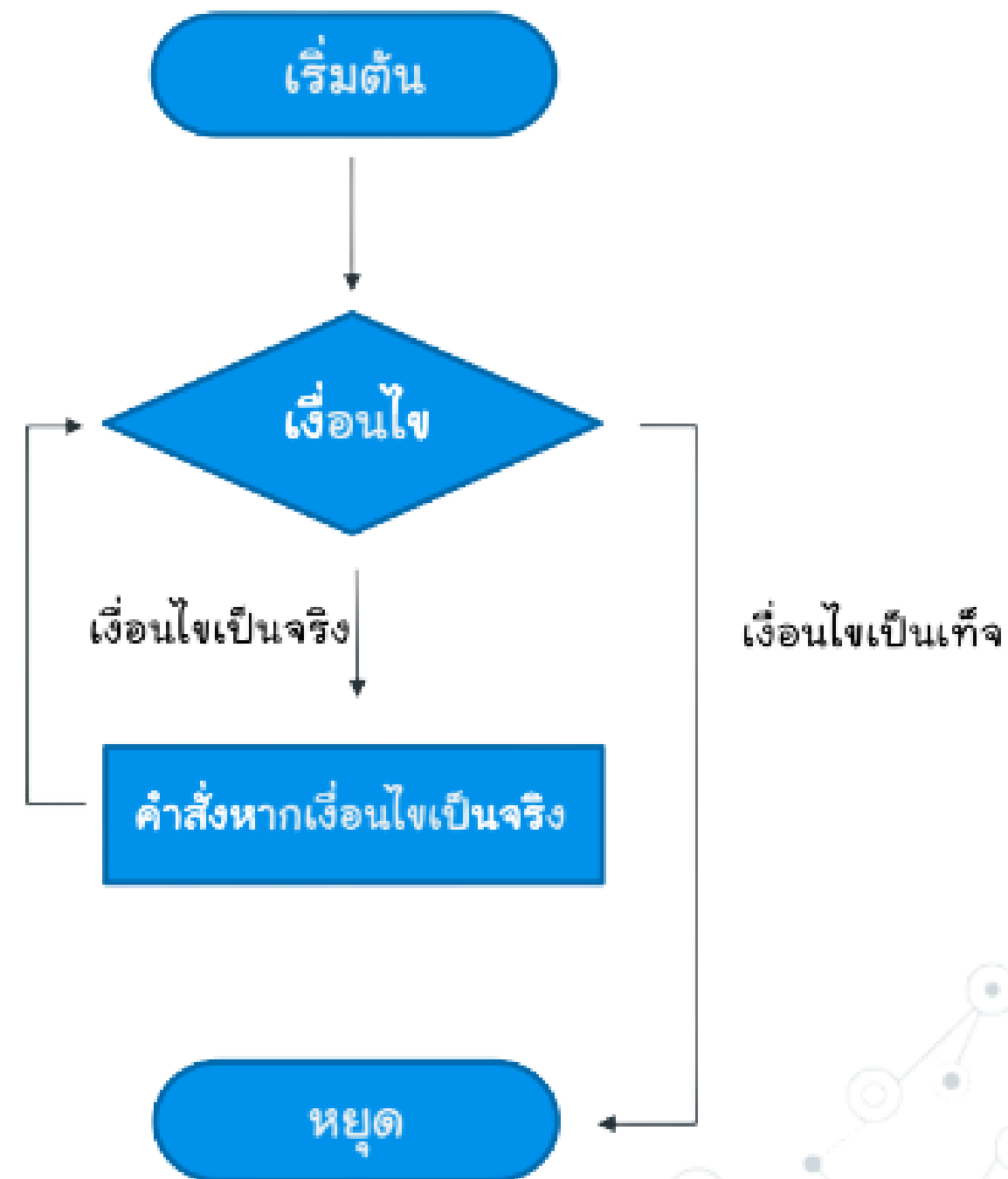
รูปแบบการเขียนคำสั่งทำซ้ำ `while`

`while` (เงื่อนไข) :

สั่งหรือชุดของคำสั่งที่จะให้ทำงานซ้ำ

(หากยังเป็นจริงอยู่จะทำงานไปเรื่อยๆ

แต่เมื่อ เงื่อนไขเป็นเท็จจะหยุดทำงาน)

ตัวอย่างคำสั่งทำซ้ำ `while`

โปรแกรมแสดงตัวเลข 1 - 10

```
1  #โปรแกรมแสดงตัวเลข 1-10
2  num = 1
3  ▼ while (num <= 10):
4      print(num)
5      num = num + 1
6  print("bye")
```



```
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
bye
> □
```

ตัวอย่างคำสั่งทำซ้ำ `while`

แปลความหมายโปรแกรมแสดงตัวเลข 1 - 10

```
1  #โปรแกรมแสดงตัวเลข 1-10
2  num = 1
3  ▼ while (num <= 10):
4      print(num)
5      num = num + 1
6  print("bye")
```


บรรทัด 2 ประกาศตัวแปร `num` เก็บค่า 1 เอาไว้

บรรทัด 3 คำสั่งทำซ้ำ ในขณะที่ `num` น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10
ให้ทำเงื่อนไขในบล็อก

บรรทัด 4 หากเงื่อนไขเป็นจริงเป็นให้แสดงข้อมูลในตัวแปร `num`

บรรทัด 5 เมื่อทำเงื่อนไขจากข้อ 3 แล้ว ให้ +1 ลงในตัวแปร `num`
เมื่อทำเงื่อนไขในบล็อกครบแล้ว ให้กลับไปตรวจสอบ

เงื่อนไข ในบรรทัด 3

บรรทัด 6 หากเงื่อนไขบรรทัด 3 เป็นเท็จให้แสดงคำว่า `bye`

ตัวอย่างคำสั่งทำซ้ำ `while` ร่วมกับ `input`

โปรแกรมรับค่า และแสดงตัวเลข

```
1 num = int(input("ระบุตัวเลข :"))
2 i = 0
3 while (i <= num) :
4     print(i)
5     i = i + 1
6 print("จบการทำงาน")
```


ระบุตัวเลข :

```
ระบุตัวเลข :5
0
1
2
3
4
5
จบการทำงาน
> 
```

ตัวอย่างคำสั่งทำซ้ำ `while`

แปลความหมายโปรแกรมรับค่า
และแสดงตัวเลข

```
1 num = int(input("ระบุตัวเลข :"))
2 i = 0
3 ▼ while (i <= num) :
4     print(i)
5     i = i + 1
6     print("จบการทำงาน")
```


ประกาศตัวแปร `num` รับค่าจำนวนเต็มจากผู้ใช้งาน

บรรทัด 2 ประกาศตัวแปร `i` เก็บค่า 0 เอาไว้

บรรทัด 3 คำสั่งทำซ้ำ ในขณะที่ข้อมูลในตัวแปร `i` มีค่าน้อยกว่า
หรือเท่ากับข้อมูลในตัวแปร `num` ให้ทำเงื่อนไขในบล็อก

บรรทัด 4 หากเงื่อนไขเป็นจริงเป็นให้แสดงข้อมูลในตัวแปร `i`

บรรทัด 5 เมื่อทำเงื่อนไขจากบรรทัด 3 แล้ว ให้ +1 ลงในตัวแปร `i`
เมื่อทำเงื่อนไขในบล็อกครบแล้ว ให้กลับไปตรวจสอบ

เงื่อนไข ในบรรทัด 3

บรรทัด 6 หากเงื่อนไขบรรทัด 3 เป็นเท็จให้แสดงคำว่า จบการทำงาน

ตัวอย่างคำสั่งทำซ้ำ `while` ร่วมกับ `if`

โปรแกรมตรวจสอบเลขคู่ตั้งแต่ 1 - 10

```
1 #โปรแกรมตรวจสอบเลขคู่ตั้งแต่ 1-10
2 num = 1
3 ▼ while (num <= 10) :
4 ▼     if (num % 2 == 0):
5         print(num)
6         num = num + 1
7 print("จบการทำงาน")
```



```
2
4
6
8
10
จบการทำงาน
> □
```

ตัวอย่างคำสั่งทำซ้ำ `while` ร่วมกับ `if`

แปลโปรแกรมโปรแกรมตรวจสอบเลขคู่ตั้งแต่ 1 - 10

```
1 #โปรแกรมตรวจสอบเลขคู่ตั้งแต่ 1-10
2 num = 1
3 while (num <= 10) :
4     if (num % 2 == 0):
5         print(num)
6     num = num + 1
7 print("จบการทำงาน")
```

บรรทัด 2 ประกาศตัวแปร `num` เก็บค่า 1 เอาไว้

บรรทัด 3 คำสั่งทำซ้ำ ในขณะที่ข้อมูลในตัวแปร `num` มีค่าน้อยกว่า หรือเท่ากับ 10 ให้ทำเงื่อนไขในบล็อก

บรรทัด 4 หากข้อมูลในตัวแปร `num`หาร(นับเฉพาะเศษ) กับ 2 แล้ว มีเศษเท่า 0 เป็นจริง ให้แสดงข้อมูลในตัวแปร `num` แต่ถ้าเป็นเท็จ ให้ข้ามเงื่อนไขในบล็อก และไปทำบรรทัด 5

บรรทัด 5 เมื่อทำเงื่อนไขจากบรรทัด 4 แล้ว ให้ +1 ลงในตัวแปร `num` เมื่อทำเงื่อนไขในบล็อกครบแล้ว ให้กลับไปตรวจสอบเงื่อนไขในบรรทัด 3 (ทำซ้ำไปเรื่อยๆจนกว่าเงื่อนไขในบรรทัด 2 จะเป็นเท็จ)

บรรทัด 6 หากเงื่อนไขบรรทัด 3 เป็นเท็จให้แสดงคำว่า จบการทำงาน

คำสั่ง `break` ร่วมกับ `while`

คำสั่ง `break` เป็นคำสั่งที่ให้โปรแกรมออกจาก `loop` ทันที โดยไม่ทำคำสั่งที่เหลือต่อ ส่วนมากก่อนจะใช้คำสั่งนี้ ก็จะมีการตรวจสอบอะไรซักอย่างเสียก่อนการทำงานของคำสั่ง `break` ใน `while loop` แสดงได้ดังนี้

ตัวอย่างการใช้คำสั่ง `break` ร่วมกับ `while`

```
1 # โปรแกรมการใช้ break
2 num = 0
3 ▼ while (num <= 10):
4 ▼     if (num == 5):
5         break
6         print(num)
7         num = num + 1
8 print("จบการทำงาน")
```



```
0
1
2
3
4
จบการทำงาน
> █
```

คำสั่ง *break* ร่วมกับ *continue*

คำสั่ง *continue* เป็นคำสั่งที่ให้โปรแกรม กลับไปทำงานที่ต้น *loop* โดยไม่ทำคำสั่งที่เหลือต่อ
ส่วนมาก ก่อนจะใช้คำสั่งนี้ก็จะต้องมีการตรวจสอบอะไรซักอย่างเสียก่อน คล้าย ๆ กับคำสั่ง *break*
การทำงานของคำสั่ง *continue* ใน *while loop* แสดงได้ดังนี้

ตัวอย่างการใช้คำสั่ง `continue` ร่วมกับ `while`

```
1 # โปรแกรมการใช้ continue
2 num = 0
3 ▼ while (num < 10):
4     num = num + 1
5 ▼     if (num == 5):
6         continue
7     print(num)
8 print("จบการทำงาน")
```



```
1
2
3
4
6
7
8
9
10
จบการทำงาน
> █
```


ใบงานที่ 2 คำสั่ง while

1.เขียนโปรแกรม While loop นับเลขถอยหลัง 50-0

2.เขียนโปรแกรมแสดงตัวเลขที่หาร 3 ลงตัว โดยเริ่มจาก 12 , 15 , 18 จำนวนเกิน 10 ตัว

